



**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului declarat de către Varta Violina,
reprezentată de către avocatul Doina Ioana Străisteanu,

în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în
judecată depusă de Varta Violina împotriva Centrului Național de
Anticorupție, terț Natalia Ilașciuc cu privire la anularea actului administrativ
individual defavorabil,

împotriva deciziei din data de 25 octombrie 2023 a Curții de Apel
Chișinău,

*(Dosarul nr. 3ra-108/24
nr. PIGD 2-21121297-01-3ra-30012024)*

Temeiurile de fapt și de drept ale recursului urmează a fi invocate într-
un termen de 2 luni de la comunicarea deciziei motivate

Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani – L. Holevițcaia
Curtea de Apel Chișinău – V. Negru, E. Palanciuc, I. Dutca

5 februarie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților chestiunea cu privire la Varta Violina, reprezentată de către avocatul Doina Ioana Străisteanu.

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Diana Stănilă

Ion Malanciuc, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La data de 13 august 2021, Varta Violina s-a adresat în instanța de contencios administrativ împotriva Centrului Național Anticorupție cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil.

2. În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, la caz, obiect al acțiunii în contencios administrativ, îl constituie decizia Centrului National Anticorupție, emisă în procedură administrativă, ca rezultat al examinării petiției depuse de cet. Natalia Ilașciuc, de constatare a vinei reclamantei în comiterea unei presupuse fapte contravenționale. Obiectul acestei acțiuni este acțiunea în contestare, adică solicitarea reclamantei de anulare în tot a actului administrativ individual (decizia) privind constatarea vinei contravenționale. Solicitarea vine să realizeze dreptul reclamantei la prezumția nevinovăției, dreptul de a cunoaște esența învinuirii contravenționale, dreptul la legalitatea procedurii inițiate și dreptul la apărare față de învinuirea formulată.

3. A indicat că, în ceea ce ține de subiecții cu drept de sesizare în contenciosul administrativ, reclamanta a recepționat actul administrativ (decizia) nr.02/21-1849 din 16.06.2021 ce o privește direct și în termenul legal de 30 de zile, a contestat-o cu cerere prealabilă, fiind depusă prin e-mail la secretariat@cna.md în ziua de 02.07.2021.

4. A susținut că, deoarece nu a urmat o confirmare a recepționării cererii prealabile, reclamanta a depus repetat cererea prealabilă, semnată electronic la aceeași adresă de e-mail a pârâtului. În lipsa unui răspuns, la data de 04.08.2021, reclamanta a depus o cerere, solicitând numărul de înregistrare a cererii prealabile.

5. Totodată a relatat că, la data de 06 august 2021, a recepționat prin e-mail, de la adresa secretariat(@)cna.md la care expediase cererea prealabilă anterior, confirmarea recepționării cererii prealabile la data de 02 iulie 2021 fiind trecută cu nr. 511-AE și la data de 15 iulie 2021, trecută cu nr.546-AE. La cererea prealabilă, pârâtul nu a oferit nici un răspuns. Așadar reclamanta a sesizat instanța de contencios administrativ ca persoană a cărei drepturi constituționale referitoare la prezumția nevinovăției, de a cunoaște esența învinuirii contravenționale, la legalitatea procedurii inițiate și la apărare față

de învinuirea formulată au fost încălcate prin actul administrativ ilegal și neîntemeiat emis de pârât.

6. Cu referire la competența jurisdicțională, a consemnat că, examinarea acestei acțiuni îi revine instanței Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani, conform competenței după materie.

7. Cu referire la procedura prealabilă, a menționat că, procedura prealabilă a fost epuizată de reclamantă, ea agresându-se către pârât, în competența căruia intră examinarea cererilor prealabile față de actele administrative emise, depunând toate documentele avute în posesie.

8. Cu privire la ilegalitatea actului administrativ emis de pârât privind constatarea vinei reclamantei în comiterea unei presupuse fapte contravenționale, a subliniat că, în ziua de 27.04.2021, reclamanta s-a prezentat în sala de audiență a Centrului Național Anticorupție, la solicitarea telefonică a angajatului pârâtului, V. Coroban.

9. A invocat că, deoarece V. Coroban a refuzat să expedieze o citație reclamantei, deși ultima a insistat asupra pentru a cunoaște calitatea sa procesuală, motivul și temeiul legal pentru citarea sa la audiere, audierea având loc în prezența avocatei reclamantei, Doina-Ioana Străisteanu, fiind depus mandatul avocațial nr.1215416.

10. A relevat că, la cererea avocatei privind procedura inițiată în cadrul căreia urmează să fie audiată reclamanta și calitatea procesuală conferită acesteia, V. Coroban a indicat că audierea se face în cadrul materialului administrativ nr.1-337/21 la petiția cet. Natalia Ilașciuc, în procedura administrativă. Avocata în special a insistat clarificarea procedurii de audiere și a calității procesuale, V. Coroban reconfirmând că, nu e procedură contravențională și administrativă. Această informație a fost notată atât pe mandat la rubrica „în cauza...” cât și pe procesul-verbal de audiere a reclamantei, semnat la finele audierii. Astfel pe formularul procesului-verbal de audiere era indicat că, acesta este întocmit în ziua de 27.04.2021 și întemeiat pe prevederile art.87-90 ale Codului administrativ și art.132-160 ale Codului de procedură civilă.

11. A punctat că, după audierea reclamantei, pârâtul nu a informat-o despre soluția adoptată la caz și din acest motiv, la data de 03.06.2021, și apoi repetat la 04.06.2021, reclamanta a depus o cerere, solicitând actul administrativ prin care a fost soluționată petiția cet. Natalia Ilașciuc, ce a servit temei pentru audierea reclamantei.

12. Astfel, reclamanta a recepționat actul administrativ nr.02/21-1849 din 16.06.2021, din conținutul căruia a aflat că, urmare a examinării petiției cet. Natalia Ilașciuc, în cadrul procedurii administrative de examinare, pârâtul a constatat în acțiunile reclamantei semne ale componenței de contravenție prevăzute de art. 313 Cod contravențional, fără a porni o procedură contravențională, după cum o cere Codul contravențional. Din conținutul actului administrativ, reclamanta înțelege că, a fost mințită de angajatul pârâtului V. Coroban, pentru că, de facto reclamanta a fost audiată

în calitate de contravenientă, în afara unei proceduri contravenționale, cu încălcarea drepturilor reclamantei garantate în special de art. 384 Cod contravențional și art. 21 din Constituția Republicii Moldova, fiind recunoscută vinovată de comiterea contravenției prevăzute la art. 313 Cod Contravențional, deși competența după materie în constatarea vinei pentru o astfel de faptă îi revine instanței de judecată nu pârâtului, și imediat exonerată de răspundere din cauza prescripției.

13. Cu referire la prevederile art. 85, art. 87, art. 92 din Cod administrativ, reclamanta a invocat că, odată cu acumularea probelor în procedura administrativă, care indică în afara oricăror dubii rezonabile asupra comiterii unei contravenții, urma să fie pornită procedură contravențională cu atribuirea calităților procesuale corespunzătoare persoanelor vizate și emiterea ca rezultat a unei decizii, or, însăși actul administrativ expedit reclamantei și contestat în prezenta cauză, nu conține elementele obligatorii pentru un act administrativ individual, ceea ce indică și asupra faptului că nici procedura administrativă nu a fost pe deplin respectată de pârât, în special prevederile art.art.82, 118-121, 124, 126 Cod administrativ.

14. Reclamanta a indicat că, prin cererile sale din 03 și 04 iunie 2021, a cerut să-i fie expediată decizia pe marginea petiției cet. N. Ilașciuc, adoptată de pârât la materialul administrativ nr.1-337/21, în cadrul căruia a fost audiată, pârâtul expediind actul administrativ contestat cu nr.02/21-1849 din 16.06.2021. Mai mult nu a fost expediat nimic, cererea prealabilă ne fiind examinată.

15. Reieșind din cadrul normativ citat mai sus, atât Codul administrativ, cât și Codul contravențional clar indică că, atunci când sânt probe suficiente care indică asupra faptului că, posibil să fi fost comisă o faptă contravențională, agentul constator, la caz, pârâtul, avea obligația să emită decizia de pornire a procedurii contravenționale, să examineze și să verifice faptele, să atribuie calitățile procesuale părților implicate și să transmită după competență soluționarea cauzei pentru determinarea vinei și sancțiunii.

16. Consideră că, având în vedere cele invocate de mai sus, devine evident că, actul administrativ nr.02/21-1849 din 16.06.2021 este rezultatul unor acțiuni ilegale ale pârâtului, care cu încălcarea gravă a principiilor legalității, dreptății, prezumției nevinovăției, contradictorialitate a emis un act administrativ, în care și-a asumat competența instanței de judecată în determinarea vinovăției reclamantei într-o presupusă faptă contravențională și a deciziei și sancțiunea - exonerarea de răspundere pentru expirarea termenului de prescripție a răspunderii contravenționale.

17. A învederat că, acțiunile ilegale ale pârâtului au cauzat reclamantei prejudiciu moral semnificativ, fiindu-i negate drepturile constituționale la prezumția nevinovăției, la legalitatea și dreptatea procedurii inițiate în privința sa, de a cunoaște esența învinuirii contravenționale față de sine, la apărare împotriva învinuirii contravenționale și la contradictorialitate în fața

unei instanțe de judecată, unica competentă în a se expune asupra vinovăției în comiterea presupusei fapte contravenționale. Acțiunile pârâtului au cauzat daune în proporții mari drepturilor și intereselor reclamantei, prin defăimare publică, lezarea onoarei și reputației profesionale, uz de fals și calomnie.

18. Reclamant a precizat că, deține o funcție publică, director-adjunct la Agenția pentru Protecția Consumatorului și Supravegherea Pieței, având subalterni și zilnic luând decizii privind activitatea și gestionarea instituției. Actul administrativ contestat, i-a prejudiciat reputația profesională și onoarea în fața colectivului, lipsind deciziile reclamantei de autoritate, motiv din care, reclamanta solicită încasarea din contul pârâtului a prejudiciului moral, acesta fiind o consecință a acțiunilor ilegale ale pârâtului față de reclamantă.

19. A indicat că, având în vedere că, pârâtul a încălcat termenul de 15 zile calendaristice, prescrise imperativ de art. 167 alin. (3) Cod administrativ pentru soluționarea cererii prealabile, nu i-a oferit nici un răspuns reclamantei, ea a fost nevoită să sesizeze instanța de contencios administrativ, suportând cheltuieli de judecată, și din acest motiv, solicită obligarea pârâtului la compensarea tuturor cheltuielilor de judecată, conform actelor justificative prezentate.

20. A solicitat Varta Violina anularea deciziei Centrului Național Anticorupție nr.02/21-1849 din 16.06.2021, repararea prejudiciului moral cauzat în sumă de 50 000 de lei și compensarea cheltuielilor de asistență juridică.

21. Prin încheierea din 17 august 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, s-a atras în proces, în calitate de terț, Natalia Ilașciuc.

22. Prin încheierea din 19 octombrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, s-a declarat inadmisibilă acțiunea în contencios administrativ înaintată de Varta Violina împotriva Centrului Național de Anticorupție, terț Natalia Ilașciuc cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil, în partea ce ține de pretenția privind repararea prejudiciului moral.

23. Prin hotărârea din 19 octombrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, s-a admis acțiunea în contencios administrativ, înaintată de Varta Violina împotriva Centrului Național de Anticorupție, terț Natalia Ilașciuc cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil, fiind anulată decizia Centrului Național Anticorupție al Republicii Moldova nr. 02/21-1849 din 16.06.2021, fiind încasată suma de 3 519 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

24. La data de 26 octombrie 2022, în interiorul termenului legal prevăzut de art. 232 alin. (1) Cod administrativ, a depus apel nemotivat Ilașciuc Natalia, iar la data de 23 ianuarie 2023, a depus cererea de apel motivată, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie respinsă.

25. Hotărârea instanței de fond a fost contestată cu apel, în termen la 14 noiembrie 2022, de către Centrul Național Anticorupție, iar la data de 03 februarie 2023 a fost depus apelul motivat, prin care apelantul a solicitat admiterea acestuia, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii.

26. Curtea de Apel Chișinău prin decizia din 25 octombrie 2023 a casat hotărârea din 19 octombrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, și a emis o decizie nouă prin care acțiunea a fost declarată inadmisibilă.

La data de 20 noiembrie 2023, avocatul Doina Ioana Străisteanu, în interesele Violinei Varta, a expediat la adresa electronică a Curții de Apel Chișinău recurs nemotivat, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel cu pronunțarea unei noi hotărâri privind menținerea hotărârii instanței de fond (f.d. 147-149)

27. Curtea de Apel Chișinău, în data de 19 ianuarie 2024 a expediat, prin intermediul poștei electronice în adresa participanților la proces decizia motivată. (f.d. 145). La data de 05 februarie 2024 Centrul Național Anticorupție a depus referință la recursul declarat de către Varta Violina, reprezentată de către avocatul Doina Ioana Străisteanu, solicitând declararea acestuia inadmisibil, menționând că lipsesc temeiurile de admisibilitate prevăzute de art. 245¹, alin. (1) din Codul administrativ. (f.d. 155-159)

28. Ulterior, la data de 03 aprilie 2024, avocatul Doina Ioana Străisteanu, în interesele Violinei Varta, a depus cererea de recurs motivată. Recurenta a menționat că mesajul de la Curtea de Apel Chișinău prin care i-a fost expediată decizia din 25 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, a fost sortat automat în mapa spam din motiv că conținea un document word, nesemnat electronic și astfel neidentificat ca sursă sigură. Până la depunerea cererii de suplینire a argumentelor invocate în prezenta cerere în adresa recurenteii sau a reprezentantului acesteia avocatul Doina Ioana Străisteanu, nu a parvenit actul judecătoresc semnat olograf (f.d. 160-165).

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

29. Art. 24, alin. (1) din Codul administrativ statuează că:

„Participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți.”

30. Art. 96, alin. (1) din Codul administrativ prevede următoarele:

„Notificările și comunicările către participanții la procedura administrativă se realizează în orice formă de comunicare adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor. Comunicarea prin mijloace electronice are prioritate dacă este adecvată obiectului comunicării și acceptată de participantul la procedură.”

31. Art. art. 110¹, alin. (1) din Codul administrativ stabilește că:

„Notificarea prin poșta electronică la adresa electronică a persoanei care urmează a fi notificată se efectuează prin transmiterea înscrisului de notificat în formă de document

electronic, cu aplicarea semnăturii electronice de persoana responsabilă din cadrul autorității publice. Notificarea prin poșta electronică se efectuează dacă adresa poștală a fost indicată prealabil de persoana notificată. Notificarea prin poșta electronică este echivalentă cu notificarea de substituie prin introducerea în cutia poștală.”

32. Art. 244, alin. (1) din Codul administrativ reglementează că:

„Hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.”

33. Art. 245 din Codul administrativ stabilește că:

„Recursul se depune la Curtea Supremă de Justiție în termen de două luni de la pronunțarea hotărârii sau a deciziei motivate, dacă legea nu stabilește un alt termen.”

34. Art. 245¹, alin. (1) și (3) din Codul administrativ prevede următoarele:

„Recursul este admis dacă:

a. interpretarea legii din hotărârea sau decizia contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție;

b. prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție;

c. hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces;

d. hotărârea sau decizia este arbitrară sau se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor;

e. a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv;

f. instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Aprecierea probelor dată de prima instanță și instanța de apel este obligatorie pentru instanța de recurs, cu excepția cazului în care se invocă temeiul de la alin.(1) lit.d) sau a cazului în care Curtea Supremă de Justiție examinează cauza după trimitere la rejudecare. La examinarea recursului într-o cauză care a fost trimisă anterior la rejudecare pot fi prezentate probe noi dacă acestea au fost restituite nejustificat sau nu au fost reclamate de către instanța de judecată contrar prezentului cod.”

35. Art. 246, alin. (1) din Codul administrativ statuează că:

„Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă recursul este inadmisibil, completul din 3 judecători adoptă o încheiere irevocabilă. Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se comunică părților.”

36. Art. 246, alin. (2), lit. d) din Codul administrativ reglementează că:

„Curtea Supremă de Justiție declară inadmisibil recursul în special când recursul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art.245.”

37. Art. 48, alin. (1) din Legea privind identificarea electronică și serviciile de încredere nr. 124 din 19 mai 2022 prevede că:

„Moment al expedierii documentului electronic se consideră momentul intrării acestuia în sistemul informațional.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

38. În debut completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează, că prin Legea nr. 246 din 31 iulie 2023, în contextul reformei Curții Supreme de Justiție, au fost operate modificări unor acte normative inclusiv a Codul administrativ, care au intrat în vigoare începând cu data de 1 septembrie 2023.

39. Având în vedere că legea procedural civilă, care impune obligații noi anulează sau reduce drepturile procedurale ale participanților la proces, limitează exercitarea unor drepturi ori stabilește sancțiuni procedurale noi sau suplimentare, nu are putere retroactivă, procedura de examinare are loc conform noilor prevederi.

40. Din materialele dosarului se atestă, că decizia Curții de Apel Chișinău contestată a fost pronunțată public în data de 25 noiembrie 2023, după intrarea în vigoare a modificărilor operate în Codul administrativ.

41. Astfel, din conținutul prevederilor art. 245 din Codul administrativ rezultă, că în termen de 2 luni de la notificarea deciziei motivate, recurentul urmează să depună la Curtea Supremă de Justiție recursul motivat împotriva deciziei instanței de apel, or, art. 245 din Codul administrativ nu operează cu noțiunea de recurs nemotivat.

42. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopat al recursului, dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne decizia instanței de apel contestate și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

43. Pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile Art. 245¹, alin. (1) și (3) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

44. La caz, Varta Violina, reprezentată de către avocatul Doina Ioana Străisteanu, în data de noiembrie 2023 a expediat la adresa electronică a Curții de Apel Chișinău și a Curții Supreme de Justiție recurs nemotivat, deși Codul administrativ în vigoare la data depunerii recursului nu mai opera cu noțiunea de recurs nemotivat, autoritatea publică recurentă a depus recursul, care nu corespunde rigorilor art. 245¹, alin. (1) din Codul administrativ, însă urma să-și ajusteze conduita prevederilor legale și să depună în adresa Curții Supreme de Justiție recursul argumentat în termenul de 2 luni de la notificarea deciziei motivate.

45. Instanța de recurs evidențiază, că nu este suficient să se respecte termenul de depunere a recursului, dar și modalitatea de depunere a acestuia și anume cu indicarea motivelor de fapt și de drept care stau la baza invocării netemeinicii deciziei instanței de apel și în termen de 2 luni pornind de la momentul comunicării deciziei motivate.

46. Prin urmare, termenul de depunere a recursului începe să curgă imediat din ziua următoare aducerii la cunoștință a deciziei motivate a instanței de apel.

47. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține, că termenul de declarare a recursului este un termen de procedură imperativ, astfel încât nerespectarea acestuia atrage decăderea din dreptul de a mai exercita calea de atac, fără a iniția o abordare a recursului în fond. Impunerea unui termen de valorificare a căii de atac are drept ca scop disciplinarea justițiabililor și garantarea securității raporturilor juridice. Decăderea din dreptul de acces la justiție la Curtea Supremă de Justiție constituie, de asemenea, un factor, de securitate juridică conținută în regula de 2 luni de la data notificării deciziei motivate și împiedică o permanentă repunere în discuție a soluțiilor irevocabile pronunțate de instanțele de judecată.

48. În acest context, este de menționat, că în corespundere cu prevederile art. 223 din Codul administrativ, hotărârile și alte acte de dispoziție, prin care se stabilesc termene, precum și numirea ședințelor și citațiile se notifică participanților la proces conform art. 96-114.

49. Astfel, notificarea deciziei instanței de apel participanților la proces are drept scop comunicarea adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor textului cuprins în actul de procedură. Iar, întru conformarea aducerii la cunoștință a actului de procedură participanților la proces, este necesar a fi anexată dovada recepționării acestuia la materialele cauzei.

50. Din materialele dosarului rezultă, că decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 25 octombrie 2023. La 19 ianuarie 2024 Curtea de Apel Chișinău a expediat copia deciziei motivate, prin poșta electronică, participanților la proces inclusiv recurenteii Varta Violina și reprezentantului acesteia avocatul Doina Ioana Străisteanu la adresa violina.varta@gmail.com și distraisteanu@dis.md. (f.d. 145)

51. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție evidențiază, că adresa violina.varta@gmail.com și distraisteanu@dis.md este adresa de poștă electronică indicată de către avocata Doina Ioana Străisteanu în cererea de recurs.

52. Astfel, argumentul părții recurente precum că nu a recepționat decizia motivată pe suport de hârtie semnată olograf și că mesajul de la Curtea de Apel Chișinău prin care i-a fost expediată decizia din 25 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, a fost sortat automat în mapa spam din motiv că conținea un document word, nesemnat electronic și astfel neidentificat ca sursă sigură, este declarativ, or materialele dosarului atestă contrariul.

53. Sub acest aspect, instanța de recurs reiterează, că art. 96, alin. (1) din Codul administrativ, reglementează o atare modalitate de comunicare a actelor judecătorești. Pentru aplicarea acestor norme de drept procedural, este necesar ca acest mijloc să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui. Așadar confirmarea expedierii și recepționării

documentului către partea interesată se atestă prin extrasul eliberat de către operatorul poștei electronice. În mod special, înscrisul dat conține: datele de identificare a poștei electronice a expeditorului și a destinatarului; data calendaristică, anul, ora expedierii, precum și atașamentul cu actul judecătoresc.

54. Cu titlu de excepție, în caz de eroare tehnică sau neexpediere a actului pe poșta electronică, extrasul pre-citat va cuprinde informații cu privire la aceste inexactități. Cu alte cuvinte, expeditorul va primi un mesaj separat de la „Mail delivery system” sau extrasul dedus analizei va cuprinde mesajul de la „Mail delivery system” conform căruia operatorul poștal va explica cauzele care au stat la baza returnării mesajului către expeditor. De regulă, acesta este informat că transmiterea mesajului nu a fost posibilă, deoarece adresa nu a fost găsită sau ea nu poate primi e-mailuri.

55. În lipsa acestor mențiuni și prin anexarea extrasului de pe portalul poștei electronice a instanței de apel, care atestă că autorității recurente i-a fost notificată decizia motivată a instanței de apel, se demonstrează incontestabil faptul că decizia motivată a fost adusă la cunoștință autorității recurente și această modalitate de notificare a actului judecătoresc emis, se încadrează în rigorile art. 96, alin. (1) din Codul administrativ.

56. Astfel, instanța de recurs menționează, că Curtea de Apel Chișinău a asigurat notificarea copiei deciziei motivate părții recurente, deci, acțiunile instanței de apel cu privire la expedierea acesteia, corespund întru totul exigențelor legale.

57. Prin urmare, termenul pentru prezentarea recursului, prin prisma art. 245 din Codul administrativ, este de 2 luni de la notificarea deciziei motivate și a început să curgă pentru Varta Violina, reprezentată de către avocatul Doina Ioana Străisteanu, la 20 ianuarie 2024, deci data limită de depunere a recursului fiind ziua de 20 martie 2024, ora 24:00.

58. Însă, recursul a fost expedit prin intermediul poștei electronice, la 3 aprilie 2024 (f.d.160), contrar prevederilor art. 245 din Codul administrativ, ceea ce denotă că recursul a fost depus mult prea târziu peste termenul de 2 luni de la notificării deciziei motivate.

59. Faptul că autoritatea recurentă a depus recursul nemotivat în data de 20 noiembrie 2023, nu rezultă că în speță, calea de atac în ordine de recurs a fost demarată în interiorul termenului legal, or, recursul depus în data de 20 noiembrie 2023 nu corespunde prevederilor art. 245¹, alin. (1) din Codul administrativ odată ce se atestă lipsa invocării temeiurilor prevăzute de art. 245¹, alin. (1), iar recursul depus în data de 03 aprilie 2024, este tardiv.

60. Astfel, în consecință, intervine aplicarea sancțiunii procedurale prevăzută la art. 246, alin. (2) lit. d) din Codul administrativ de declarare a recursului inadmisibil.

61. În context completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează, că prin prisma art. 24, alin. (1) din Codul administrativ, participării la procedura administrativă și procedura de contencios

administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți.

62. Recurenta, a neglijat obligația de a se conforma prevederilor legale, adică de a prezenta recursul în termen de 2 luni de la data notificării deciziei motivate a Curții de Apel Chișinău.

63. La acest aspect Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă a reiterat că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protejarea drepturilor sale de acces la instanță (a se vedea cauzele *Van Harn vs. Germania*, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

64. La caz, se reține că, în hotărârea *Gurzhyy versus Ucraina* (01 aprilie 2008), în care reclamantul nu a primit copii ale hotărârilor judecătorești care i-au fost transmise de instanța locală prin poștă obișnuită, Curtea Europeană pentru Drepturile Omului a considerat că, a fost chemată să examineze nu numai ce măsuri au fost luate de autoritățile judiciare pentru a se asigura că reclamantului i-au fost comunicate cu promptitudine deciziile, dar și acțiunile pe care reclamantul le-a luat pentru a se informa cu privire la evoluția procedurilor sale.

65. Actele cauzei, însă, denotă faptul că autoritatea recurentă nu a depus diligență și nu a prezentat recursul în termen de 2 luni de la notificarea deciziei motivate a Curții de Apel Chișinău, depunând recursul motivat mult prea târziu.

66. Completul de judecată menționează că potrivit jurisprudenței Curții Europene, participanții procesului de judecată urmează să-și asume un rol activ, urmărind cu diligență derularea procesului său și să dispună cu bună-credință de drepturile sale procedurale.

67. Admiterea spre examinare a unui recurs tardiv poate duce la încălcarea principiului securității raporturilor juridice garantat de art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

68. Imperioase speței sunt și dezideratele statuate de CtEDO în cauza *Ponomaryov vs Ucraina*, conform căroră, deși, în speță nu este vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces după un interval considerabil de timp prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși reînnoirea acestui termen după o perioadă îndelungată și pentru motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

69. În acest caz, Înalta Curte a reiterat că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protecția drepturilor sale de acces la justiție.

70. În atare circumstanțe, soluția de declarare a recursului depus de Varta Violina, reprezentată de către avocatul Doina Ioana Străisteanu, ca fiind inadmisibil, este compatibilă cu respectarea prevederilor Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea recursului ar leza principiul securității raporturilor juridice.

71. În circumstanțele menționate, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara recursul depus de Varta Violina, reprezentată de către avocatul Doina Ioana Străisteanu, inadmisibil.

72. Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 230, art. 245, art. 246 alin. (1) și (2) lit. d) din Codul administrativ, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară inadmisibil recursul depus de Varta Violina, reprezentată de către avocatul Doina Ioana Străisteanu.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Diana Stănilă

Ion Malanciuc